

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรมป่าไม้. รายละเอียดโครงการพัฒนาป่าชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2537. กรุงเทพฯ: กรม, 2537. (เอกสารอัดสำเนา)
- กองการจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ. ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน. การจัดการป่าชุมชน: คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐโครงการปลูกไม้ใช้สอยชุมชน. กรุงเทพฯ: กรมป่าไม้, [ม.ป.ป.].
 - กองการจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ. ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน. เทคนิคในงานป่าไม้ชุมชน. กรุงเทพฯ: กรม, 2535.
 - สำนักส่งเสริมการปลูกป่า. คู่มือเกษตรกร: วนเกษตรเพื่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: กรม, 2536.
 - สำนักส่งเสริมการปลูกป่า. ส่วนป่าชุมชน. แนวทางการปฏิบัติงานโครงการพัฒนาป่าชุมชน. กรุงเทพฯ: กรมป่าไม้, 2537.
- โกมล แพรกทอง และ คำรณ สังข์สวน. "ทิศทางของโครงการป่าชุมชนในแผนฯ ฉบับที่ 7" ใน วนศาสตร์ชุมชน: ทางเลือกในการพัฒนาป่าไม้, เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการ, หน้า 130-140. ขอนแก่น: โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- โกศล คำเต็ม. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทของประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- คมสัน หุตะแพทย์. การสื่อสารเพื่องานพัฒนาป่าชุมชน: ประสบการณ์จากงานวิจัยเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกรกินของชาวอีสาน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2535.
- จินดา คุ่มกิตติชัย. พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารกับความร่วมมือของประชาชนในการปลูกต้นไม้ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. ป่าไม้สังคมเพื่อการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ: โครงการศึกษานโยบายสาธารณะ สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2529.

- ชัชวาลย์ สุทธิศรีศิลป์. วิธีดำเนินการส่งเสริมป่าไม้ (Forestry Extension Methods). ใน เทคนิคในงานป่าไม้ชุมชน, หน้า 19-35. กรุงเทพฯ: ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้, 2535.
- ชุตติมา สัจจานันท์. สารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530.
- เชาว์ วิเศษโชค. การรับบริการข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกรสตรีในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตเทคโนโลยีทางการเกษตรแม่โจ้, 2535.
- ดวงทิพย์ วรพันธ์. กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อปลูกฝังโภชนศึกษาแก่สตรีชนบท จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ดุษฎี อายุวัฒน์, ชีรนนท์ ทิทา และ เยาวนุช แซ่ตั้ง. การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในงานวนศาสตร์ชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนห้วยม่วง. ขอนแก่น: โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- ชนวดี บุญลือ. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาชาวเขา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2528.
- ชัชชัย สันคติประภา. ทฤษฎีการใช้สื่อมวลชนเพื่องานส่งเสริมและเผยแพร่. ใน โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการใช้สื่อเพื่องานส่งเสริมและเผยแพร่, หน้า 24-67. นครปฐม: ศูนย์ฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, 2529.
- นภา ชมไพบูลย์. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทของกลุ่มเกษตรกร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- นวนิตย์ อินทรามะ. บริการข้อสนเทศและห้องสมุด. ข่าวสารสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. 1 (กันยายน 2526): 66-76.
- นำชัย ทนุผล และ สุนิสา ทนุผล. รายงานการวิจัยการรับบริการข่าวสารทางการเกษตรของสตรีเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีทางการเกษตรแม่โจ้, 2535.
- นิวัตติ เรืองพานิช. หลักและแนวคิดของวนศาสตร์ชุมชน. ใน การฝึกอบรมหลักสูตร การปลูกป่าระบบวนเกษตร. หน้า 1-6. กรุงเทพฯ: ฝ่ายพัฒนาบุคคล กองการเจ้าหน้าที่ และโครงการวิจัยและฝึกอบรมการปลูกสร้างสวนป่า กองบำรุง กรมป่าไม้, 2530.
- บุษบา ภูสกุล. การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของประชาชนหมู่บ้านป่าไม้: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

- ประภัสสร เตชะประเสริฐวิทยา และคณะ. การศึกษาการแพร่กระจายเทคโนโลยีโดยแกนนำชาวบ้านในนิคมสร้างตนเองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532.
- ประภาวดี สืบสนธิ์. การใช้และแสวงหาสารนิเทศของเกษตรกรอำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ประสพสุข ดีอินทร์. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของกำนันผู้ใหญ่บ้านภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- ประสิทธิ์ หาญชาญเลิศ. รายงานการวิจัยผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่ชาวบ้านได้รับจากโครงการพัฒนาป่าชุมชน จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม: สำนักงานป่าไม้จังหวัดมหาสารคาม กรมป่าไม้, 2537.
- ปราณี ไทยวัฒนานนท์. การแพร่กระจายเสียงในชุมชนชนบท (เสียงตามสาย). เชียงใหม่: ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่, 2526.
- ปรีชา อุตระกุล, และคนอื่น ๆ. ป่าชุมชนหมู่บ้านอีสานตอนกลาง. ขอนแก่น: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2533.
- พนิต เข้มทอง. การศึกษาของเกษตรกร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (The Pearson Product-Moment Correlation Coefficient, r): เอกสารประกอบการบรรยายวิชา รศ.303 ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2535. (เอกสารอัดสำเนา)
- พัชนี เขยจรรยา, เมตตา กฤตวิทย์ และ ถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์. แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์ (Key Concept in Communication). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- พินิจ จินต์จันทรวงศ์ และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นต่อการใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาป่าไม้: ศึกษาเฉพาะกรณีราษฎรในเขตอำเภोजอมบึง จ.ราชบุรี. ราชบุรี: สำนักงานป่าไม้เขตบ้านโป่ง กรมป่าไม้, [ม.ป.ป.].
- พิทยา กาบมาลา. การรับสารนิเทศด้านสาธารณสุขมูลฐานของประชาชนในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.
- พิสิฏฐ์ บุญไชย. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ของกรมการสภาตำบลศึกษาเฉพาะกรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

- เพ็ญศรี รัตนะ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมของกรมการพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- ไพรัช เคนพิเศษ. การเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกป่าของเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น. โครงการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2538.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. การมีส่วนร่วมในสังคม การเมือง การปกครองของสตรีไทย. กรุงเทพฯ: กองพัฒนาสตรีและเด็ก กรมการพัฒนาชุมชน, 2525.
- ภรณ์ ศิริโชติ และ กุลธิดา ท้วมสุข. รายงานการวิจัยเรื่อง รูปแบบของสื่อที่เหมาะสมแก่การให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านโนนอำนาจ อ.ท่าคันโท จ.กาฬสินธุ์. ขอนแก่น: โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2533.
- มณฑล จำเริญพฤกษ์. หลักวนศาสตร์ชุมชน. ใน วนศาสตร์ชุมชน: เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตร KUFF/LAO/SIDA Social Forestry, หน้า 25-49. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
- แมนมาส ขวลิขิต. เอกสารการสอนชุดวิชา สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1. นนทบุรี: สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532ก.
- การกระจายสารนิเทศ. ใน เอกสารประกอบการสอนวิชา การสื่อสาร. หน้า 633-707. นนทบุรี: สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532ข.
- เรณู เปียชื่อ. การเผยแพร่สารนิเทศสู่ชนบท. วารสารทองสมุด. 29 (มกราคม-มีนาคม 2533): 75.
- เยาวลักษณ์ อภิชาติวิมลภ. "วนศาสตร์ชุมชนกับการพัฒนาป่าไม้" ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการเรื่อง วนศาสตร์ชุมชน: ทางเลือกในการพัฒนาป่าไม้. หน้า 145-151. ขอนแก่น: โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- ลดาวลัย พอใจ. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตอำเภอพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- วิจิตร อาวะกุล. หลักการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.
- วิเชียร เกตุสิงห์. การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+. กรุงเทพฯ: ชมรมผู้สนใจงานวิจัยทางการศึกษา, 2534.

- วิยุทธ์ จำรัสพันธ์. บทบาทของการติดต่อสื่อสารในกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, [ม.ป.ป.].
- พื้นฐานทางวัฒนธรรมกับศักยภาพในการจัดการป่าชุมชนของชุมชนชนบท.
 ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการเรื่อง วนศาสตร์ชุมชน: ทางเลือกในการพัฒนาป่าชุมชน. หน้า 33-43. ขอนแก่น: โครงการวิจัยวนศาสตร์ชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- วิรัตน์ สุปัญญา. การศึกษาการเผยแพร่ความรู้ การรับความรู้ การตอบสนองของความต้องการและการนำความรู้ทางด้านเกษตรกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐานไปใช้ในชีวิตประจำวันของสตรีในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ศักดิ์ดา กลิ่นสุคนธ์. ความสามารถในการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดขอนแก่นโดยผ่านสื่อโทรทัศน์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- สมควร กวียะ. นิสัยการรับข่าวสารของประชาชนในหมู่บ้านชนบทของไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- สมใจ เข้มเจริญ. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้: ศึกษาเฉพาะกรณี ต.สะเอียบ อ.สอง จ.แพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การศึกษามหาวิทยาลัยเพื่อการศึกษาระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2521.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. รายงานการวิจัยสภาพสังคม เศรษฐกิจ และพฤติกรรมกรรมการสื่อสารของชาวนาเผ่าเย้า ม้ง และกระฉี่ในจังหวัดน่าน: ข้อเสนอแนะสำหรับการวางแผนผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่ข่าวสาร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2527.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (2535-2539). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535.
- สำนักงานจังหวัดขอนแก่น. บรรยายสรุปจังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: สำนักงานจังหวัดขอนแก่น, 2537.

- สำนักงานป่าไม้เขตขอนแก่น. รายงานผลการดำเนินงานโครงการศึกษาดูงานของข้าราชการสำนักงานป่าไม้เขตขอนแก่น: 20 มีนาคม 2536 - 3 เมษายน 2536. ขอนแก่น: สำนักงานป่าไม้เขตขอนแก่น, 2536.
- รายงานสรุปผลโครงการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หลักสูตรการจัดการป่าชุมชนประจำปี 2536 โครงการพัฒนาป่าชุมชน. ขอนแก่น: สำนักงานป่าไม้เขตขอนแก่น, 2537.
- สำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่น. รายงานการติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาป่าชุมชนประจำปี พ.ศ.2537 จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: สำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่น, 2537.
- ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนา. วิพากษ์นโยบายการจัดการป่าชุมชน โครงการศึกษาป่าชุมชนท้องถิ่นที่จังหวัดขอนแก่น โดยองค์กรชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ. ขอนแก่น: ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนา, [ม.ป.ป.]
- ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนา. งานส่งเสริมและฝึกอบรม. รายงานสรุปผลการฝึกอบรมราษฎรหลักสูตร "ป่าชุมชน" ตามโครงการพัฒนาป่าชุมชนปี 2538 จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: งานส่งเสริมและฝึกอบรม, 2538.
- หมวดส่งเสริมและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์. รายงานผลการฝึกอบรมตัวแทนชาวบ้านตามโครงการพัฒนาป่าชุมชน จ.ขอนแก่น ปี 2535 จำนวน 20 หมู่บ้าน ตัวแทนชาวบ้าน 200 คน: กิจกรรมการศึกษาดูงานและการปลูกป่าชุมชนของอำเภอเป่าหมาย. ขอนแก่น: หมวดส่งเสริมและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์, 2536.
- สิทธิชัย เสรีสงแสง. รายงานการวิจัย หักศุนคติและแรงจูงใจของครูและราษฎรต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาป่าชุมชน. นครราชสีมา: สำนักงานป่าไม้เขตนครราชสีมา กรมป่าไม้, 2535.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2538.
- สุพรชัย มั่งมีสิทธิ์. การศึกษาการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการจัดการป่าชุมชนในโครงการขององค์กรพัฒนาเอกชน: ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการป่าชุมชนที่ริเริ่มโดยศูนย์พัฒนาหมู่บ้านชนบทผสมผสาน อ.บ้านไผ่ จ.ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- สุพิตรรา ผาผุย. ประสิทธิภาพของหน่วยงานประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ในการให้ความรู้ และทัศนคติด้านการอนุรักษ์ป่าไม้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน จ.เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

- สุพล จันทรปัดย์. หลักและวิธีการดำเนินงานส่งเสริมป่าไม้. ใน เทคนิคในงานป่าไม้ชุมชน. หน้า 37-65. กรุงเทพฯ: ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาป่าชุมชน กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้, 2534.
- สุรียา ยีขุน. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในระบบป่าชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีศรีสะเกษ อ.จักราช จ.นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- อนงค์ พัฒนจักร. การมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยม่วง จ.ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- อภิศักดิ์ โสมอินทร์ และ บุญยงค์ เกศเทศ. รายงานวิจัยป่าชุมชนหมู่บ้านหนองไทร ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2535.
- อมรทิพย์ ควพันธ์. พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและการยอมรับการพัฒนาที่ดินของเกษตรกรในจังหวัดน่าน ลำพูน กำแพงเพชร และขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- อำนาจ คอวนิช. วนศาสตร์ชุมชน (Introduction to Community Forestry). กรุงเทพฯ: คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

ภาษาอังกฤษ

- Komon Prathong. Forestry Extension in Thailand: Paper for Regional Expert Consultation on Planning of Forestry Extension Program (7-12 March 1988). Bangkok: FAO, 1988.
- Longo, Rose Mary Luliano. Information Transfer and the Adoption of Agricultural Innovation. Journal of the American Society for Information Science. 41,1 (Jan 1990): 1-9.
- Ojiambo, Josept Bernark. Communication of Agricultural Information Between Research Scientists, Extension Personnel and Farmers in Kenya. Dissertation Abstracts International. 50 (8): 2286-A.
- Ouchi, Minoru. Development Communication and Grass Roots Participation a Research Framework. In Minoru Ouchi and M.J. Campbell (eds.) Development Communication And Grassroots Participation. pp. 1-22. Kuala Lumpur: Association of Development Research and Training Institute of Asia and the Pacific (ADIPA), 1985.

- Pearmsak Makarabhirom. Forestry Extension : Concepts & Experience in Thailand. In Regional Training Course on Community Forestry Development Techniques : January 21 - February 28, 1991. pp. 136-163. Bangkok: Royal Forest Department, 1991.
- Richard, John G. and Mustian, R. David. Preferred Method for Delivery of Technology Information by the North Carolina Agricultural Extension Service: Opinion of Agricultural Producer Who use Extension Information. New Orleans: Southern Association of Agricultural Scientist, 1988.
- Sharmar, S.L. and Dak, T.M. Communication, Stratification and Development Participation in India. In Minoru Ouchi and M.J. Campbell (eds.) Development Communication And Grassroots Participation. pp. 43-62. Kuala Lumpur: Association of Development Research and Training Institute of Asia and the Pacific (ADIPA), 1985
- Sila, Phung. Role of Forest Extensionist in Community Forestry: a case study of Khon Kaen Regional and Provincial Forest Extension Offices, Thailand. Master's Thesis, Khon Kaen University, 1993.
- Suchat Kalyawonagsa. Teaching-Learning Transaction in Community/Social Forestry in Thailand. Master Thesis, University of Wisconsin-Madison, 1993.
- Vall, Jacques. Information Services for Developing Countries. Bangkok: Asian Institute of Technology, 1983.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

แบบสัมภาษณ์เกษตรกร

เรื่อง

การรับสารนิเทศด้านเกษตรกรรมของเกษตรกรในหมู่บ้าน
โครงการพัฒนาอาชีพเกษตรกร จังหวัดขอนแก่น

รหัสแบบสอบถาม []

เลขที่ หมู่ที่ บ้าน
ตำบล อำเภอ จังหวัดขอนแก่น
ชื่อผู้สัมภาษณ์

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเกษตรกร

ตอนที่ 2 การรับสารนิเทศของเกษตรกร

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพของเกษตรกร

กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง [] หน้าคำตอบที่เกษตรกรตอบ
และกรอกข้อความลงในส่วนที่กำหนดให้

ตอนที่ 1: ข้อมูลเกี่ยวกับเกษตรกร

1. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ไม่ได้เข้าโรงเรียน ป.1-4 ป.7 ม.1-3
 ม.ศ.3 ม.4-6 ม.ศ.5 อนุปริญญา
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
 อื่น ๆ

2. อาชีพหลักของท่าน

- ทำนา ทำไร่ ทำสวน
 รับจ้างทางการเกษตร (ขายหญ้า, ดำนา ฯลฯ)
 เก็บของป่า อื่น ๆ

3. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านมีรายได้เท่าไร (โดยประมาณ)

(ถ้าตอบไม่ได้ ให้ถามว่า โดยเฉลี่ยเดือนละเท่าไร)

- น้อยกว่า 5,001 บาท 5,001-10,000 บาท 10,001-15,000 บาท
 15,001-20,000 บาท 20,001-25,000 บาท มากกว่า 25,001 บาท

4. โดยปกติ ท่านได้ใช้ประโยชน์จากป่าที่อยู่ใกล้หมู่บ้านของท่านหรือไม่

- ใช่ โปรดระบุประโยชน์ที่ท่านใช้
 ไม่ใช่ โปรดระบุสาเหตุที่ท่านไม่ใช้

ตอนที่ 2 : การรับสารนิเทศด้านวนศาสตร์ชุมชนของเกษตรกร

ในตอนนีให้สอบถามเกษตรกรว่านับแต่เริ่มโครงการพัฒนาป่าชุมชนในหมู่บ้านของเกษตรกร
เกษตรกรเคยได้รับทราบเรื่องราวเกี่ยวกับวนศาสตร์ชุมชน ดังต่อไปนี้บ้างหรือไม่

5. ท่านเคยได้รับชม/รับฟัง หรือ เคยพบเห็นเรื่องราวดังต่อไปนี้บ้างหรือไม่

ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านเคยได้รับชม/รับฟัง หรือเคยพบเห็นเรื่องราวดังกล่าว

เนื้อหาสารนิเทศ ด้านวนศาสตร์ชุมชนที่เกษตรกรได้รับ	ไม่ ตอบ	ไม่ เคย	ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใด				
			บส.	บ.	พค.	นค.	คค.
5.1 การจัดการป่าชุมชน							
- ป่าชุมชน คือ พื้นที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นป่าสาธารณะของหมู่บ้าน ทุกคนจะได้รับประโยชน์ร่วมกันตามความต้องการของชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือของทุกคนในหมู่บ้าน							
- ป่าคอนปู่ตา ป่าช้า วัดป่า ป่าโคก ป่าเหล่า ป่าของโรงเรียน ป่าริมถนน ป่าริมสระน้ำของหมู่บ้าน ป่าเหล่านี้คือป่าชุมชนทั้งสิ้น							
- การพัฒนาป่าชุมชนทำได้โดยการปลูกป่า ซึ่งทุกคนจะต้องร่วมมือกัน เช่น เตรียมพื้นที่ปลูกป่า ด้วยการกำจัดวัชพืช ไถพรวนดิน และทำหลักปลูกป่าให้เรียบร้อย							
- การดูแลรักษาป่าชุมชน ทุกคนจะต้องร่วมมือกัน กำจัดวัชพืช ปลูกซ่อมแซม ทำแนวกันไฟป่า ใสปุ๋ย และวัดความเจริญของต้นไม้อยู่เสมอ							
- การเพาะชำกล้าไม้ เริ่มจากการเตรียมแปลงเพาะชำ การเตรียมดิน การย้ายชำ การดูแลรักษากล้าไม้ให้แข็งแรง เพื่อที่จะนำไปปลูกในป่าชุมชนต่อไป							
- ผลผลิตจากป่าชุมชน ควรจะมีระเบียบกฎเกณฑ์ในการใช้ร่วมกัน และควรมีคณะกรรมการของหมู่บ้าน ร่วมกันบริหารผลประโยชน์							
- ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากป่าชุมชน นอกจากจะเป็นแหล่งพิธีกรรมแล้ว ยังเป็นการรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร แหล่งอาหารของหมู่บ้าน ส่วนรายได้จากป่าชุมชนก็สามารถนำไปพัฒนาหมู่บ้านได้							
5.2 การใช้ที่ดินป่าไม้ตามกระบวนการวนเกษตร							
- วนเกษตรคือการปลูกป่าพร้อมกับการเกษตรในพื้นที่เดียวกัน ในป่าชุมชนก็ทำได้เช่นกัน							
- วนเกษตรแบบสวนหลังบ้านคือ การปลูกไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และพืชเกษตร ร่วมกันในพื้นที่ป่าหรือในสวนหลังบ้าน							
- วนเกษตรแบบปลูกไม้ยืนต้นในไร่นา คือ การปลูกพืชเกษตรร่วมกับไม้ป่าธรรมชาติ เช่น ปลูกยูคาลิปตัสหรือกระถินเทพา คามหัวไ่ว้ปสายนา เป็นต้น							

7. ท่านได้รับทราบเรื่องราวจากบุคคลดังกล่าว ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้หรือไม่
ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านใช้วิธีการเหล่านี้

การเปิดรับสารนิเทศ จากสื่อบุคคล	ไม่ ตอบ	ไม่ เคย	ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใด				
			บส.	บ.	พค.	นค.	กค.
1. จากการพูดคุยและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ							
2. จากการพูดคุยกับเพื่อนบ้านและได้รับการบอกเล่ามา							
3. จากการบอกเล่าให้ฟังหรือการปรึกษาหารือของสมาชิก ในครอบครัว							
4. วิธีการอื่น ๆ ระบุ.....							

8. ท่านเคยได้รับทราบเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชนจากหน่วยงานดังต่อไปนี้บ้างหรือไม่
ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใดที่เคยท่านได้รับจากหน่วยงานเหล่านี้

การรับสารนิเทศ จากแหล่งสถาบัน	ไม่ ตอบ	ไม่ เคย	ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใด				
			บส.	บ.	พค.	นค.	กค.
1. หน่วยงานเสริมและเผยแพร่ของกรมป่าไม้							
2. หน่วยงานภาคเอกชน เช่น ธนาคาร องค์การพัฒนาเอกชน							
3. โรงเรียนเป็นผู้เผยแพร่ให้ทราบ							
4. หน่วยงานอื่น ๆ ระบุ.....							

9. ท่านเคยพบเห็นเรื่องราวดังที่กล่าวมาข้างต้นตามแหล่งต่อไปนี้บ้างหรือไม่
ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านเคยพบเห็นจากแหล่งเหล่านี้

การรับสารนิเทศ จากแหล่งอื่น ๆ	ไม่ ตอบ	ไม่ เคย	ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใด				
			บส.	บ.	พค.	นค.	กค.
1. เคยเห็นที่วัด							
2. เคยเห็น/เคยอ่านตามห้องสมุดประชาชน/ห้องสมุดประจำ อำเภอ							
3. เคยเห็นจากที่จำหน่ายสื่อประจำหมู่บ้าน							
4. เคยเห็นตามร้านค้าในหมู่บ้าน							
5. เคยเห็นที่สถานีอนามัยประจำตำบล							
6. เคยเห็นตามสถานที่ราชการในจังหวัด/อำเภอ							
7. อื่น ๆ เช่น ป้ายประกาศข่าวประจำหมู่บ้าน หอกระจายข่าว ระบุ.....							

10. ท่านเคยได้รับทราบ หรือ รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับวนศาสตร์ชุมชนจากสื่อดังต่อไปนี้บ้างหรือไม่
ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านเคยได้รับจากสื่อเหล่านี้

การเปิดรับสารนิเทศ จากสื่อมวลชน	ไม่ ตอบ	ไม่ เคย	ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใดที่เคยได้รับ				
			บส.	บ.	พค.	นค.	คต.
1. อ่านจากหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่ได้รับแจกมา							
2. ฟังรายการวิทยุกระจายเสียง							
3. ฟังจากหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน							
4. ดูรายการโทรทัศน์หรือสารคดี							
5. อ่านแผ่นป้ายโฆษณาหรือโปสเตอร์ตามสถานที่ต่าง ๆ							
6. คู่มือเล่ม หรือ หมอซ่า							
7. สื่ออื่น ๆ ระบุ							

11. ท่านรับทราบ/รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับวนศาสตร์ชุมชนจากการเผยแพร่ด้วยวิธีการต่อไปนี้บ้างหรือไม่
ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใดที่ท่านเคยได้รับจากวิธีการเหล่านี้

การเปิดรับสารนิเทศ จากสื่อเฉพาะกิจ หรือ สื่อกิจกรรม	ไม่ ตอบ	ไม่ เคย	ถ้าเคย บ่อยครั้งเพียงใดที่เคยได้รับ				
			บส.	บ.	พค.	นค.	คต.
1. ได้รับการสาธิตวิธีการจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถาน วิธีการ เพาะชำ การปลูกป่า							
2. เข้าร่วมรับการอบรมในโครงการของรัฐที่จัดขึ้น							
3. เข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มาจัดขึ้นภายใน หมู่บ้าน							
4. เข้ามานิทรรศการที่นำมาจัดแสดงในหมู่บ้าน							
5. เข้าร่วมทัศนศึกษาเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ จัดขึ้น							
6. เข้าร่วมกิจกรรมในงานวันสำคัญต่าง ๆ ที่รัฐจัดขึ้น							
7. เข้ามารับวิทยุ/สไลด์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาฉายในหมู่บ้าน ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ							
8. อื่น ๆ ระบุ							

12. ปัญหาใดที่ทำให้ท่านไม่ได้รับทราบเรื่องราวเกี่ยวกับวนศาสตร์ชุมชน
ถ้าเป็นปัญหา ท่านประสบปัญหาดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

ปัญหาในการรับสารนิเทศ ด้านวนศาสตร์ชุมชน	ไม่ ตอบ	ไม่ เป็น	ถ้าเป็น เป็นปัญหาระดับใด				
			มส.	ม.	ปก.	น.	นส.
1. ท่านไม่มีเครื่องรับวิทยุเป็นของตนเอง							
2. ท่านไม่มีเครื่องรับโทรทัศน์เป็นของตนเอง							
3. ท่านอ่านหนังสือไม่ได้							
4. ท่านไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว ท่านจึงไม่สนใจที่จะรับ ทราบ							
5. ท่านไม่มีเวลาว่างมากพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการเผยแพร่ ที่กล่าวมาข้างต้น							
6. เนื่องจากความรู้ที่ได้รับทราบมานั้น ไม่น่าสนใจ ท่านจึงไม่ อยากที่จะติดตามรับทราบ							
7. สื่อที่ใช้เผยแพร่ เช่น ป้ายโฆษณา วิทยุทัศน์ สไลด์ ที่ท่าน เคยได้รับนั้น ไม่น่าสนใจ							
8. การเผยแพร่ด้วยวิธีการที่กล่าวมานั้น ไม่ต่อเนื่อง นาน ๆ ครั้ง ท่านจึงไม่สนใจที่จะรับทราบ							
9. ภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่ไม่น่าสนใจ ทำให้ท่านอ่านหรือ ฟังไม่รู้เรื่อง							
10. ปัญหาอื่น ๆ							

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 : การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาป่าชุมชน

13. ในหมู่บ้านของท่านมีกิจกรรมการพัฒนาป่าชุมชนอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] 1. กิจกรรมการปลูกสร้างเรือนเพาะชำ
- [] 2. กิจกรรมการเพาะชำกล้าไม้ / จัดเตรียมกล้าไม้เพื่อปลูกในป่าชุมชน
- [] 3. กิจกรรมการปลูกป่า / ปลูกต้นไม้ในพื้นที่สาธารณะ หรือ บริเวณที่พักอาศัย
- [] 4. กิจกรรมการปลูกป่า / ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ป่าชุมชน
- [] 5. กิจกรรมการดูแลรักษาป่าชุมชน เช่น การฉายหญ้า การทำแนวกันไฟ การล้อมรั้ว การจัดเวรยามดูแลรักษาป่า
- [] 6. กิจกรรมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำในหมู่บ้าน (สภาตำบล, เกษตรกรผู้นำ)
- [] 7. กิจกรรมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มผู้ดูแลรักษาป่าหรืออาสาสมัครดูแลรักษาป่าชุมชน
- [] 8. กิจกรรมการให้ความรู้ด้านวนเกษตรหรือการอนุรักษ์ป่าอื่น ๆ เช่น การปลูกผักสวนครัว การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การปลูกต้นไม้พื้นที่ทำกิน การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ ฯลฯ
- [] 9. กิจกรรมอื่น ๆ (โปรดระบุ)

14. ท่านเคยเข้าร่วมในกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น บ้างหรือไม่

- [] 1. เคย
- [] 2. ไม่เคย (ให้ข้ามไปตอบข้อที่ 17)

15. ถ้าท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ท่านเคยมีส่วนร่วมในลักษณะใดบ้าง และท่านได้มีส่วนร่วมในลักษณะดังกล่าว มากน้อยเพียงใด

ลักษณะการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาป่าชุมชน	ไม่ ตอบ	ไม่ เคย	ถ้าเคย มีส่วนส่วนรวมในระดับใด				
			มส.	ม.	ปก.	น.	นส.
1. เข้าร่วมประชุม / เสนอความเห็นในกิจกรรมดังกล่าว							
2. เข้าร่วมการอบรม / ดูงานในโครงการต่าง ๆ							
3. ชักชวน / ประกาศให้เพื่อนบ้านเข้าร่วมกิจกรรม							
4. เข้าเป็นสมาชิกกองทุน และรวมเป็นอาสาสมัครที่จะทำ กิจกรรม							
5. ร่วมออกเงิน / ออกวัสดุในการจัดกิจกรรมดังกล่าว							
6. ร่วมเป็นกรรมการในการจัดกิจกรรม ทำหน้าที่ประสานงาน กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ							
7. นำความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรม ไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นทราบ							
8. เข้าร่วมในลักษณะอื่น ๆ (ระบุ)							

16. ท่านเคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการพัฒนาป่าชุมชน ที่จัดขึ้นในหมู่บ้านของท่าน
ในขั้นตอนต่อไปหรือไม่ ถ้าเคย ท่านมีส่วนร่วมในขั้นตอนดังกล่าวมากน้อยเพียงใด

การมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ	ไม่ ตอบ	ไม่ เคย	ถ้าเคย มีส่วนส่วนรวมในระดับใด				
			มส.	ม.	ปก.	น.	นส.
เข้าร่วมในการวางแผนโครงการ							
1. ร่วมระบุปัญหาแสดงความคิดเห็นริเริ่มโครงการ							
2. ร่วมออกเสียงเลือกตั้งกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ดูแลรักษาป่าชุมชน							
3. เข้าเป็นกรรมการวางแผนโครงการ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตั้งแต่การเลือกพื้นที่ เลือกพันธุ์ไม้ที่จะปลูกป่า							
เข้าร่วมดำเนินการโครงการ							
4. เสียสละแรงงานในการดูแลรักษาป่าชุมชน เช่น คายหญ้า ทำแนวกันไฟ กั้นรั้ว อยู่เวรยาม							
5. ร่วมปลูกต้นไม้ในป่าชุมชน							
6. ร่วมสร้างเรือนเพาะชำ หรือ เพาะชำกล้าไม้							
7. ร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนอื่น ๆ เช่น อนุรักษ์ป่าต้นน้ำ อนุรักษ์ของป่า ฯลฯ							
เข้าร่วมติดตามประเมินผลโครงการ							
8. ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของกิจกรรมที่จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาป่าชุมชนอยู่เสมอ							
9. ร่วมอภิปรายปัญหาหรือผลของกิจกรรมที่จัดขึ้น หรือร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ							
10. ร่วมประเมินผลโครงการ เช่น วัดความเจริญเติบโตของป่าที่ปลูก ประเมินความสำเร็จของแต่ละกิจกรรมในโครงการ							
เข้าร่วมในขั้นตอนอื่น ๆ (ระบุ).....							

17. สาเหตุที่ทำให้ท่านไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับป่าชุมชนที่กล่าวมาข้างต้น (โปรดระบุ)

*** ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ***

ภาคผนวก ข.

คู่มือการสัมภาษณ์เกษตรกร

เรื่อง

การรับสารนิเทศด้านวนศาสตร์ชุมชนของเกษตรกร
ในหมู่บ้านโครงการพัฒนาป่าชุมชน จังหวัดขอนแก่น

คำอธิบายศัพท์

โครงการพัฒนาป่าชุมชน ในกรการวิจัยครั้งนี้หมายถึง โครงการส่งเสริมป่าไม้ของกรมป่าไม้ เพื่อให้ราษฎร มีส่วนร่วมในการปลูกป่าและอนุรักษ์ป่าไม้ตามหลักการของวนศาสตร์ชุมชน ในที่นี้หมายถึง โครงการพัฒนาป่าชุมชนที่ดำเนินงานโดยสำนักงานป่าไม้จังหวัดขอนแก่น ตั้งแต่ปี 2530-2537

สารนิเทศด้านวนศาสตร์ชุมชน หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับด้านการจัดการป่าชุมชน การใช้ที่ดินป่าไม้ตามระบบวนเกษตร และการอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ

การรับสารนิเทศด้านวนศาสตร์ชุมชน หมายถึง การที่เกษตรกรเคยได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ได้พบเห็นข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับกับการจัดการป่าชุมชน การใช้ที่ดินป่าไม้ตามกระบวนการวนเกษตร และการอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาป่าชุมชน หมายถึง การกระทำหรือการให้ความร่วมมือของเกษตรกรในลักษณะต่าง ๆ และในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาป่าชุมชน

กิจกรรมการพัฒนาป่าชุมชน หมายถึง กิจกรรมการปลูกสร้างเรือนเพาะชำ กิจกรรมการเพาะชำกล้าไม้/จัดเตรียมกล้าไม้เพื่อปลูกในป่าชุมชน กิจกรรมการปลูกป่า/ปลูกต้นไม้ในพื้นที่สาธารณะหรือบริเวณที่พักอาศัย กิจกรรมการปลูกป่า/ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ป่าชุมชน กิจกรรมการดูแลรักษาป่าชุมชน เช่น การดายหญ้า การทำแนวกันไฟ การล้อมรั้ว และการจัดเวรยามดูแลรักษาป่า กิจกรรมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำในหมู่บ้าน สภาตำบล กิจกรรมการฝึกอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มผู้ดูแลรักษาป่า หรืออาสาสมัครดูแลรักษาป่าชุมชน กิจกรรมการให้ความรู้ด้านวนเกษตรหรือการอนุรักษ์ป่าอื่น ๆ เช่น การปลูกผักสวนครัว การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การปลูกต้นไม้พื้นที่ทำกิน การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ เป็นต้น

ลักษณะการมีส่วนร่วม หมายถึง การกระทำหรือการให้ความร่วมมือของเกษตรกรในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมในกิจกรรมการพัฒนาป่าชุมชนที่จัดขึ้นในหมู่บ้าน ได้แก่ ร่วมประชุม ร่วมออกเงินออกวัสดุ ร่วมเป็นกรรมการ ร่วมเป็นผู้ชักชวน ร่วมเข้ารับการอบรม ร่วมเป็นอาสาสมัครหรือเป็นสมาชิก ร่วมประชาสัมพันธ์

ขั้นตอนการมีส่วนร่วม หมายถึง การกระทำหรือการให้ความร่วมมือใด ๆ ของเกษตรกรในการดำเนินงานโครงการพัฒนาป่าชุมชนในหมู่บ้าน ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินงาน และขั้นตอนการประเมินผลโครงการ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ในแต่ละชุด ประกอบด้วย 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ตอนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับการรับสารนิเทศของเกษตรกร

ตอนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาป่าชุมชนของเกษตรกร

ในแต่ละตอนให้เก็บข้อมูลตามคำแนะนำดังต่อไปนี้

บันทึกผู้สัมภาษณ์

- ให้อายุ เพศ/อายุ ของเกษตรกรทุกครั้งในการสัมภาษณ์
- ให้อายุเหตุการณ์ ทัศนคติ หรือปัญหาในการสัมภาษณ์ ทั้งของเกษตรกรและผู้สัมภาษณ์ ที่คิดว่ามีผลต่อข้อคำถามต่าง ๆ ในแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร

ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหน้าที่เกษตรกรตอบ หรือกรอกข้อความในส่วนที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการรับสารนิเทศของเกษตรกร

- ให้ฟังระวังหรือหลีกเลี่ยงการใช้คำว่า "สารนิเทศ" ให้ผู้สัมภาษณ์ใช้คำถามว่า "เรื่องราวต่อไปนี้" เกษตรกรเคยได้รับหรือไม่ ไม่ว่าจากการได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง ได้พบเห็นตามสถานที่ต่าง ๆ หรือให้ถามว่าเกษตรกร เคยรู้จักเรื่องราวต่อไปนี้มาบ้างหรือไม่

- ในการสัมภาษณ์ข้อ 5, 6, และ 7 ให้ผู้สัมภาษณ์อ่านเนื้อหาที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ให้เกษตรกรฟัง แล้วสอบถามว่า เคยได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง หรือพบเห็น เรื่องราวดังกล่าวมาบ้างหรือไม่

- หลังจากนั้นให้เกษตรกรเลือกตอบดังต่อไปนี้

1. ไม่ตอบ ในกรณีที่เกษตรกรไม่ยอมตอบหรือมีปัญหาในการตอบ หรือไม่แน่ใจที่จะตอบข้อความนั้น
2. ไม่เคยได้รับ ในกรณีที่เกษตรกรไม่เคยได้ยิน ได้ฟัง ได้พบเห็น จากที่ใดมาก่อนเลย

- ถ้าเกษตรกรตอบว่า 'เคย' ให้สอบถามเกษตรกรต่อไปว่า 'บ่อยครั้งเพียงใด' โดยมีน้ำหนักสำหรับการเลือกตอบในแต่ละข้อดังต่อไปนี้

ครั้งเดียว	ให้เลือกตอบในกรณีที่เกษตรกรได้รับ
ปีละครั้ง หรือ 1-2 ครั้งต่อปี หรือ 6 เดือนต่อครั้ง
นาน ๆ ครั้ง	ให้เลือกตอบในกรณีที่เกษตรกรได้รับ
3-4 ครั้งต่อปี หรือ 4-5 เดือนต่อครั้ง
พอสมควร	ให้เลือกตอบในกรณีที่เกษตรกรได้รับ
5-6 ครั้งต่อปี หรือ 2-3 เดือนต่อครั้ง
บ่อย	ให้เลือกตอบในกรณีที่เกษตรกรได้รับโดยเฉลี่ย
มากกว่า 6 ครั้งต่อปี หรือ เดือนละครั้ง หรือ ทุกเดือน
บ่อยที่สุด	ให้เลือกตอบ ในกรณีที่เกษตรกรได้รับโดยเฉลี่ย
เดือนละ 2-3 ครั้ง หรือ เดือนละ 4-5 ครั้ง
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือ ทุกสัปดาห์
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ หรือ ทุกวัน

- ในการสัมภาษณ์ข้อที่ 12 ให้เกษตรกรเลือกตอบในข้อที่เป็นปัญหาเท่านั้น

ตอนที่ 3: การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาป่าชุมชน

- ในการสัมภาษณ์ข้อที่ 15-16 ให้ผู้สอบถามว่า เกษตรกรเคยเข้าร่วมในกิจกรรมใดบ้าง ถ้าเคย ให้สอบถามว่าเคยเข้าร่วมในลักษณะไหนบ้าง (ข้อ 15) หรือเคยเข้าร่วมในขั้นตอนใดบ้าง (ข้อ 16) หลังจากนั้นจึงสอบถามว่า คิดว่าได้มีส่วนร่วมในระดับใด

- ให้ระบุสาเหตุที่เกษตรกรไม่เข้าร่วมให้ชัดเจน โดยการสอบถามเพิ่มเติม ตลอดจนปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ถ้าเกษตรกรมีข้อเสนอแนะใด ๆ หรือพบข้อสังเกตใด ๆ กรุณาระบุลงในบันทึกผู้สัมภาษณ์ทุกครั้ง เพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยต่อไป

อย่าลืมขอบคุณเกษตรกรผู้ให้การสัมภาษณ์ด้วย ขอบคุณครับ!

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นายเดชา นันทพิชัย เกิดเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ.2512 ที่ อ.เมือง จ. เชียงราย สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขา บรรณารักษศาสตร์ จากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปีการศึกษา 2533 เข้าศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ณ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะ อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2536 ปัจจุบันเป็นบรรณารักษ์ โครงการศูนย์ข้อมูลการศึกษานานาชาติ (International Education Information Center) หอสมุดกลาง สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย